

SYNODUS EPISCOPORUM

Synod 2021 – 2023

Ku Kościołowi Synodalnemu: Komunia, Uczestnictwo i Misja

Sugestie dla Diecezji i Konferencji Episkopatu w zakresie przygotowania syntezy

Dokument Przygotowawczy zaczyna się od stwierdzenia: „Kościół Boży jest zwoływany na Synod” (nr 1). Otwarcie mające miejsce w październiku 2021 roku, które odbyło się najpierw w Rzymie, a następnie na całym świecie, stanowiło otwarcie Synodu, a zatem jesteśmy w trakcie Synodu. Syntezy przygotowane przez każdą Diecezję/Eparchię i Konferencję Biskupów/Synod Kościoła *sui iuris* stanowią dokumenty Synodu. W związku z tym, Biskupi oraz Konferencje Biskupów/Synody Kościołów *sui iuris* są proszone o staranne przygotowanie ostatecznego rozeznania, które należy zaprezentować w formie syntezy.

W powyższym kontekście, niniejszy dokument ma za zadanie odpowiedzieć na liczne prośby o wskazówki dotyczące przygotowania syntezy, która ma zostać przedstawiona Sekretariatowi Generalnemu Synodu Biskupów, poprzez objaśnienie i rozwinięcie treści zawartych w *Dokumencie Przygotowawczym* (nr 31-32) oraz w *Vademecum* (Załącznik D). Głównym celem niniejszego dokumentu jest zapewnienie wsparcia Konferencji Episkopatu/Synodom Kościołów *sui iuris* w zakresie opracowania ich syntezy, niemniej jednak może on być również przydatny dla koordynatorów **procesu synodalnego w każdym Kościele lokalnym, na poziomie poszczególnych diecezji/parafii, oddolnych wspólnot, stowarzyszeń, ruchów i spontanicznych grup**. Zachęca się, aby każde lokalne środowisko w kreatywny sposób dostosowało ten dokument do własnego kontekstu.

1. Cel syntezy

Dokument Przygotowawczy opisuje syntezę w następujący sposób:

Synteza, którą każdy Kościół partykularny sporządzi na zakończenie tej pracy słuchania i rozeznawania, będzie jego wkładem w drogę Kościoła powszechnego. Aby kolejne etapy podróży były łatwiejsze i możliwe do przeprowadzenia, ważne jest, aby owoce modlitwy i refleksji skondensować na nie więcej niż dziesięciu stronach. W razie, gdyby potrzebne było ich lepsze umieszczenie w kontekście i bliższe wyjaśnienie, można załączyć inne teksty, jako pomocnicze lub uzupełniające (nr 32).

Celem syntezy nie jest demonstrowanie chronologii wdrożonych etapów procesu synodalnego, ani sporządzenie sprawozdania, które będzie bezkrytycznie wymieniało wszystkie argumenty pojawiające się w trakcie prac. Zamiast tego, synteza - jako zwieńczenie wspólnotowego rozeznania duchowego - ma na celu zebranie i wyrażenie owoców procesu synodalnego, w sposób zrozumiały nawet dla tych osób, które w nim nie uczestniczyły, a ponadto powinna także prezentować, jak lokalna społeczność rozumiała wezwanie Ducha Świętego dla Kościoła.

2. Struktura

Poniżej zawarta jest propozycja orientacyjnej struktury syntezy, która maks. może mieć 10 stron.

2.1 Wprowadzenie: ponowne przeczytanie doświadczeń synodalnych (1-2 strony)

Określenie kamieni milowych, punktów zwrotnych, a w szczególności duchowego wymiaru podróży (trudności, niespodzianki itp.).

2.2 Treść syntezy: rozeznanie zebranego wkładu (6-7 stron)

Niniejsza część syntezy przedstawia odpowiedź na fundamentalne pytanie procesu synodalnego (por. *Dokument Przygotowawczy*, nr 26), przy uwzględnieniu najważniejszych kwestii (por. *Dokument Przygotowawczy*, nr 30 i *Vademecum*, nr 5.3) i podkreśleniu głównych owoców rozeznania przeprowadzonego podczas procesu synodalnego.

2.3 Wnioski: dalsze kroki (1-2 strony)

Wnioski mogą wskazywać na dalsze kroki, które należy podjąć w reakcji na to, co zostało uznane za wezwanie (lub wezwania) Ducha Świętego, w szczególności podkreślając te aspekty, które uważa się za istotne w zakresie zabiegania o dalsze rozeznanie Kościoła.

2.4 Załączniki

Przydatne może być załączenie przeglądu kontekstu lokalnego, wraz z kilkoma najistotniejszymi faktami i statystykami, które będą stanowić tło dla treści syntezy. Równie pomocne mogą być wypowiedzi, cytaty lub historie uczestników, obejmujące oryginalny charakter sposobu wyrażania siebie takich uczestników, które pozwalają w lepszy sposób uświadomić sobie duchowy i emocjonalny wymiar niniejszych doświadczeń. W każdym przypadku, załączniki - które nie są obowiązkowe - powinny zawierać wyłącznie dodatkowe informacje. Wszystkie kluczowe informacje dotyczące przebytej drogi i jej owoców powinny zostać zawarte w głównej części syntezy, czyli informacje dotyczące wkładu, jaki każdy Kościół partykularny wnosi w synodalną drogę Kościoła powszechnego.

3. Przygotowanie

Poniższe uwagi mogą być pomocne w przygotowaniu się do procesu syntezy.

3.1 Zbieranie materiałów

Należy jasno określić, w jaki sposób i w jakich ramach czasowych konieczne jest przedstawienie, zorganizowanie i przechowywanie treści wkładu, a ponadto należy określić strategię w zakresie postępowania z dużą ilością dokumentów. Raporty z badań ilościowych (np. ustrukturyzowane kwestionariusze) lub jakościowych (np. wywiady, grupy fokusowe itp.), a także opinie ekspertów mogą być pomocne w uzupełnianiu wkładu pochodzącego od grup synodalnych w ramach rozeznania.

3.2 Wybór grupy redakcyjnej

Z perspektywy synodalnej, sensownym działaniem jest wybranie grupy do sporządzenia syntezy, która powinna obejmować także zespół synodalny. Innych członków grupy redakcyjnej można wybrać na podstawie ich cech (wiek, płeć, stan życia), pochodzenia geograficznego lub kulturowego, doświadczeń oraz/lub kompetencji w różnych dziedzinach (nauki święte, humanistyczne i społeczne, redagowanie tekstów itp.), ze szczególnym uwzględnieniem obecności osób posiadających umiejętność słuchania i rozumienia głosu mniejszości, osób ubogich i wykluczonych. Ponadto, ważne będzie zapewnienie mniejszej grupy rdzeniowej (np. 2-3 osoby) z odpowiednimi kompetencjami w zakresie pisania, której będzie można powierzyć zadanie redagowania.

3.3 Identyfikacja metody pracy

Gdy grupa redakcyjna zostanie już utworzona, konieczne jest jasne określenie, kto będzie nadzorował jej prace i w jaki sposób będą podejmowane decyzje w przypadku braku porozumienia. Jeśli grupa jest duża, to pomocne może być stworzenie małego komitetu *ad hoc* do rozwiązywania sporów. Ponadto, należy jasno określić metodę, za pomocą której grupa będzie wykonywać swoje zadanie, wraz ze wskazaniem poszczególnych kroków prowadzących do uzyskania ostatecznego tekstu oraz ram czasowych na jego dostarczenie. Niektóre narzędzia komputerowe (np. oprogramowanie do oznaczania słów kluczowych lub programy do tworzenia chmury słów) mogą pomóc w analizie zebranych materiałów, niemniej jednak nie mogą one zastąpić prac obejmujących ponowne przeczytanie i dokonanie syntezy w świetle wiary, które muszą stanowić fundament dla opracowania tekstu końcowego. Biskupi są odpowiedzialni za proces synodalny na poszczególnych poziomach (diecezjalnym, narodowym itd.). W związku z tym, nawet przy uwzględnieniu niezbędnego zaangażowania grupy redakcyjnej, to Biskupi będą wykonywać swój obowiązek kierowania rozeznaniem poprzez określenie zasad opracowywania, dyskusowania oraz zatwierdzania treści.

4. Proces redakcyjny

Na podstawie metodologii stosowanej w przypadku zgromadzeń Synodu Biskupów i innych procesów synodalnych, sugerujemy zastosowanie poniższych kroków, przy jednoczesnym zaleceniu dostosowania ich do lokalnych kultur i kontekstów.

4.1 Czytanie otrzymanych treści wkładu

Czytanie zebranych materiałów powinno być przeprowadzane w atmosferze modlitwy i rozeznania, mając na uwadze kontekst oraz kulturę, z której dane treści pochodzą. Bazując na własnej wiedzy i doświadczeniach, osoby uczestniczące w niniejszej fazie powinny starać się zidentyfikować następujące elementy w czytanych materiałach:

- Jakie ciekawe, innowacyjne, pouczające elementy wyłaniają się z treści w odniesieniu do pytania stanowiącego sens podróży synodalnej?
- Na jakie przeszkody, trudności lub obawy te treści wskazują? Jakie przyczyny są podane?

W miarę postępu prac należy zwrócić uwagę na:

- wspólne kwestie, co do których występuje pewien konsensus (nie musi być jednomyślny);
- rozbieżne punkty widzenia i głosy, które „odstają od reszty” lub są marginesowe, stanowiące uwypatnienie różnic występujących wśród Ludu Bożego; bardzo ważne jest, aby ich nie przegapić, ponieważ proces rozeznania może je uznać za prorocze głosy, które wskazują, o co Duch Święty prosi Kościół.

4.2 Identyfikacja kluczowych kwestii

Prace obejmujące czytanie wyżej opisaną metodą pozwolą na zidentyfikowanie pewnej liczby kluczowych punktów: zbiorów przeczuc i kwestii, wokół których można zebrać określoną liczbę elementów, które wyłoniły się z czytania i uwypatniają powiązania łączące niniejsze elementy. Każdy członek grupy redakcyjnej może zostać poproszony o napisanie krótkiego raportu, w którym uwypatni odnalezione punkty kluczowe. Ponadto, metoda rozmowy duchowej może być przydatna w zakresie dzielenia się owocami indywidualnej pracy oraz tworzenia konsensusu.

4.3 Redagowanie tekstu

Uwypatnienie głównych punktów, które się wyłoniły, pomoże ustanowić strukturę głównej części syntezy. Następnie należy sporządzić pierwszą wersję roboczą i to zadanie powinno zostać powierzone grupie osób z doświadczeniem w redagowaniu – zgodnie z punktem 3.2. Niniejszą wersję roboczą należy dopracować przy uwzględnieniu wkładu innych członków grupy redakcyjnej, aż zostanie wspólnie uzgodnione, że bogactwo występujące w zebranych treściach jest odpowiednio przedstawione w tekście.

Niniejsze prace nie mają na celu zresetowania różnic, czy też sztucznego zharmonizowania głosów z zewnątrz: konflikty, napięcia i trudne pytania mogą występować zarówno w zebranych treściach, jak i wśród członków grupy redakcyjnej. Podejście synodalne będzie starało się określić, w jakim kierunku możemy podążać razem, przy jednoczesnym rozeznaniu, co wydaje się pochodzić od Boga. Jeśli jednak nie jest to możliwe, napięcia można wskazać w syntezie w miarę ich powstawania. Ponadto, interesujące może okazać się zachowanie lokalnego charakteru lub istotnych sformułowań poprzez bezpośrednie cytaty, pochodzące z głosów uczestników procesu synodalnego lub z zebranych materiałów.

4.4 Informacje zwrotne i poprawki

Po zakończeniu prac grupy redakcyjnej, dobrym rozwiązaniem jest znalezienie sposobu na przekazanie tekstu (poufnie) kilku osobom, które uczestniczyły w procesie synodalnym, zaczynając od osób za niego odpowiedzialnych, aby zebrać od nich informacje zwrotne i zmodyfikować tekst w punktach, w których wydaje się to właściwe.

Konferencja Episkopatu/Synod Kościoła *sui iuris* lub Diecezja/Eparchia może poczuć się wezwana do przeżycia tego etapu poprzez przekazanie - w określony sposób – wersji roboczej syntezy Ludowi

Bożemu, w celu uzyskania dodatkowych informacji zwrotnych i innych sugestii. Takie dalsze konsultacje mogą wzmocnić syntezę oraz zapewnić podwaliny pod jej późniejsze wdrożenie. Na końcu niniejszego procesu, konieczne będzie redakcyjne uporządkowanie tekstu, między innymi w celu spełnienia limitów długości.

4.5 Przegląd procesu

Na tym etapie przydatne może okazać się poświęcenie czasu na modlitewne, ponowne przeczytanie całego procesu synodalnego (włącznie z fazą redagowania syntezy). Owoce tej ponownej lektury mogą wzbogacić część wprowadzenia do syntezy (patrz 2.1 powyżej).

4.6 Akceptacja i zatwierdzenie

Przed przesłaniem syntezy na kolejny szczebel (np. z Diecezji/Eparchii do Konferencji Episkopatu/Synodu Kościoła *sui iuris*; z Konferencji Episkopatu/Synodu Kościoła *sui iuris* do Sekretariatu Generalnego Synodu Biskupów), tekst musi zostać zaakceptowany i zatwierdzony zgodnie z zasadami określonymi na początku procesu (por. punkt 3.3 powyżej). Zamiast skupiania się na konkretnych treściach, osoby odpowiedzialne za ostateczne zatwierdzenie powinny upewnić się, że synteza stanowi owoc autentycznej podróży synodalnej oraz że w pełni uszanowano w tym zakresie proces synodalny, który faktycznie miał miejsce.

W celu uzyskania dodatkowych materiałów i informacji na temat przygotowywania podsumowań, proszę odwiedzić oficjalną stronę internetową www.synod.va oraz strony uzupełniające: www.synodresources.org i www.prayforthesynod.va.